

OPETUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON VUODEN 2007 TOIMINNASTA

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopiston toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus on kohentunut edellisestä vuodesta. Liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite saavutettiin, mutta kannattavuustavoitteesta jäätin hieman. Edelliseen vuoteen verrattuna yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot vähenivät noin 3 % Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 82 %. Toiminnasta jäi yliopiston omin budjettivaroin katettavaksi 4 M€.

Rakenteellisen kehittämisen toimenpitein tulee myös Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa vähentää henkilötövuosia.

Yliopiston tulee yhdessä Kaakkois-Suomen muiden toimijoiden kanssa laatia metsäalan koulutus- ja tutkimusstrategia alueen erityisosaamisen turvaamiseksi.

1.2. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Yliopiston keskeisimmät tulokset ovat peruskoulutuksessa ja alueellisessa toiminnassa. Alueellista vaikuttavuutta vahvistaa yhteistyö Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulujen kanssa. Tutkimustoiminta ja tieteellinen jatkokoulutus ovat vahvistuneet viime vuosien aikana. Tohtorin tutkintotavoitteen saavuttamisaste on 100 %.

Yliopistolla on otettu käyttöön korkeakoulueksintölain edellyttämät menettelyt. Yliopistolle tehtiin 8 keksintöilmoitusta. Yliopisto ei ole ilmoittanut, onko se ottanut itselleen oikeuksia keksintöihin. Yliopisto on panostanut tutkimustulosten hyödyntämiseen erityisesti yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Yliopiston toimet samana keväänä tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneiden osuuden lisäämiseksi kaikista uusista opiskelijoista ovat olleet tuloksellisia.

Yliopisto on onnistunut hyvin ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteen saavuttamisessa. Ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteensaavuttamisaste oli 105 %. Yliopistolla on käytössään laadunvarmistus- ja palautejärjestelmiä opetuksen ja ohjauksen kehittämiseksi. Yliopistolla on monia hyviä opiskelijoiden työelämäyhteyksiä vahvistavia keinoja käytössä.

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä yliopistossa on kasvanut ja asetetut tavoitteet on saavutettu. Yliopistolla on runsaasti kansainvälistä yhteistyötä Venäjän kanssa.

Yliopiston täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston osallistujamäärä laskivat. Yliopisto on panostanut aikuisten tutkinto-opiskelun edistämiseen pedagogisten ratkaisujen ja maisteriohjelmien avulla.

Yliopiston tulee huomioida aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus ja kansainvälistymisstrategia omassa strategiatyössään.

Yliopiston tulee valmistautua yliopistojen sähköisen hakujärjestelmän käyttöönottoon, jotta siirtyminen järjestelmään ja toteutettavaan yhteishakuun voi tapahtua suunnitellussa aikataulussa.

Yliopiston tulee raportoida tarkemmin opiskelijavalintojen kehittämisestä, alakohtaisista työelämäyhteyksistä ja harjoittelukäytännöistä.

Yliopiston tulee huolehtia, että siihen palvelussuhteessa olevien tutkijakoululaisten palkkaus on VPJ-järjestelmän mukainen. Osana hyvää henkilöstöpolitiikkaa yliopiston tulee huomioida neliportaisen tutkijanuran kehittäminen.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Lappeenrannan teknillisen yliopiston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rakenne noudattaa pääosin opetusministeriön mallia tilinpäätöksestä yliopistoille. Yliopiston toimintakertomus sisältää pääosin tilinpäätösmallin mukaiset toteumatiedot ja tunnusluvut. Tuotostietojen osalta toteumaluvut olivat osittain puutteellista. Tunnuslukujen ja toteumien analysointi oli niukkaa, eikä vertailua ollut tehty muihin yliopiston kannalta keskeisiin yliopistoihin.

Työajankohdentamisjärjestelmä on ollut käytössä Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa toukokuusta 2005 lähtien. Useimmista yliopistoista poiketen toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty tiedot, joita voi pitää toiminnan arvioinnin kannalta riittävinä.

Yliopisto on käsitellyt kokonaisstrategian toteuttamissuunnitelmassa 2009-2012 rooliaan rakenteellisessa kehittämisessä. Siitä puuttuu kuitenkin tuottavuusohjelman mukainen näkökulma. Raportoinnin perusteella tuottavuusohjelman mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

Yliopiston tulee kehittää rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteiden, voimavarojen uudelleen kohdentamisen ja henkilöstövaikutusten seurantaan siten, että näistä voidaan luotettavasti raportoida osana tilinpäätöstä.

3. OPETUSMINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOKSELLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Korkeakoulupolitiikan tavoitteet vuosille 2007-2012 on asetettu Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa. Opetusministeriö (OPM) on määritellyt rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat maaliskuussa 2008. Yliopistot voivat tarvittaessa esittää myös vaihtoehtoisia rakenteellisen kehittämisen toimia. Kaikilta yliopistoilta on edellytetty uudet strategiat kevään 2010 tulosneuvotteluihin mennessä. Näiden pohjalta valmistellaan rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelma vuodesta 2010 alkaen. OPM koordinoi myös sektoritutkimuksen rakenteellisen kehittämisen valmistelua. Tavoitteena on vahvistaa sektoritutkimusta ja siihen liittyvää yhteistyötä yliopistojen kanssa.

Yliopistojen taloudellista ja hallinnollista autonomiaa vahvistavaa yliopistolakia valmistellaan. Hallitus on linjannut iltakoulussaan 21.11.2007 uudistuksen peruseriaa. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on käsitellyt kolme kertaa uudistuksen taloudellisia reunaehtoja. Tavoitteena on, että OPM lähettää lakiluonnoksen lausuntokierrokselle elokuussa 2008. Lakiesitys Eduskunnalle annetaan kevälistuntokauden 2009 alussa ja lain on tarkoitus astua voimaan 1.8.2009. Kaikkien yliopistojen tulee hyvissä ajoin valmistautua yliopistouudistukseen.

OPM valmistelee lakiesitykseen liittyen yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän uudistamista vuodesta 2010 eteenpäin. Rahoitusmallivalmistelussa korostetaan yliopistojen toiminnan laadun ja vaikuttavuuden merkitystä, strategista kehittämistä ja uusiutumista sekä toiminnan tehokkuutta ja tuottavuutta. OPM jatkaa tulosohjaukseen liittyvää kokonaisvaltaista indikaattoreiden kehittämistä.

Kansallinen innovaatiostrategia valmistuu vuoden 2008 aikana. Sen pohjalta voidaan arvioida, mitä toimenpiteitä se edellyttää tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän perustan muodostavissa yliopistoissa. OPM osallistuu pitkäjänteisen kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan valmisteluun. OPM seuraa korkeakoulueksintöjä koskevan lainsäädännön (369/2006) toimivuutta ja täytäntöönpanoa yliopistoissa. OPM valmistelee vuoden 2008 aikana suositukset korkeakoulupohjaisen yrittäjyyden edistämisestä.

OPM:n johdolla valmistellaan laajapohjaisessa yhteistyössä ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistusta. Hallitus on päättänyt 23.4.2008 uudistuksen valmistelun periaatelinjaukset ja aikataulun. Yliopistojen tulee kehittää avointa yliopistoa, täydennyskoulutusta ja monimuotoista tutkintoon johtavaa koulutusta työikäisen aikuisväestön osaamistarpeisiin vastaamiseksi.

Yliopistojen tuottavuusohjelman toteuttamista jatketaan aiemmin sovitusti. Tuottavuusohjelman vuosien 2012-2015 lisätoimenpiteet eivät koske yliopistoja.

Vuoden 2008 lopussa valmistuu korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia, jota valmistellaan parhaillaan yhteistyössä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa. Kansainvälistymisen tavoitteet otetaan huomioon myös valmisteltavassa rahoitusmallissa.

Yliopistojen toiminnan laadun ja laadunvarmistusjärjestelmien kehittämiseksi Korkeakoulujen arviointineuvosto auditoi kaikkien yliopistojen laadunvarmistusjärjestelmät vuoden 2011 loppuun mennessä. Korkeakoulujen arviointineuvosto arvioi yliopistokeskukset vuoden 2008 aikana. Yliopistokeskusten kehittämisestä päätetään arvioinnin jälkeen.

OPM on siirtänyt tutkijakoulupäätöksenteon Suomen Akatemialle vuoden 2008 alusta alkaen. OPM tukee neliportaisen tutkijanuran kehittämistä rahoitusmallin puitteissa. Tutkimustoimintaan liittyvää tiedonkeruuta vahvistetaan ja systematisoidaan osana KOTA-tietojärjestelmän kokonaiskehittämistä.

OPM on käynnistänyt myös laajemman toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on koko korkeakoululaitoksen tietojärjestelmien uudistaminen. OPM ja Opetushallitus ovat yhteistyössä yliopistojen kanssa valmistelleet siirtymistä yliopistojen sähköiseen hakujärjestelmään ja hakujärjestelmän kautta toteutettavaan valtakunnalliseen yhteishakuun.

LIITTEET

LIITE 1 Määrällisten tavoitteiden toteuma